

ŠKOLSTVÍ A OSVĚTA V ČESKOSLOVENSKU NA POZADÍ ČESKO-NĚMECKÉ NÁRODNOSTNÍ PROBLEMATIKY

Andreas Reich

Ponecháme-li stranou Vídeň, platí školství v českých zemích jak s ohledem na počet učebních zařízení, tak i co do počtu školních typů za nejmodernější a za nejlépe rozvinuté v celé dunajské monarchii. Autor analyzuje kontinuitu i změny v českém školství v souvislosti se založením Československa. Přitom stojí ve středu jeho pozornosti důsledky zásadně nového významu, které školské zákonodárství dostalo po roce 1918: národní, autonomní školní správa na nejnižší úrovni a multinacionální dohlédací grémium habsburské monarchie byly nahrazeny centralistickým školním systémem, ve kterém Němci ztratili svůj dřívější vliv na nejvyšší školní správu. Přitom jsou zde podrobeny výzkumu praktické důsledky školského zákona o menšinách a zákona o vyučovacím jazyku na středních školách a v učitelských vzdělávacích ústavech, i důsledky československé školské politiky na německá učební zařízení. Přitom autor

přihlíží i k osvětovým a kulturním zařízením a přichází k závěru, že německý vzdělávací systém zůstal ve svém jádře nedotčen. Statistické srovnání s českým a slovenským školstvím, jakož i se školstvím v Německu ukazuje, že sudetoněmecké školství a osvěta byly jak kvantitativně, tak i kvalitativně na tom pořád ještě lépe. Ovšem v obcích, ve kterých Němci tvořili menšinu, byla s pomocí školství politika odnárodňování poháněna kupředu. Stížnosti o diskriminaci německého školství spočívají podle této studie v neposlední řadě na rozdílném přístupu k demokratickému státnímu principu a k mezinárodní ochraně menšin.